

NORA Beheer

www.noraonline.nl

Contactpersonen

Joris Dirks

joris.dirks@ictu.nl

06-34463296

Eric Brouwer

eric.brouwer@ictu.nl

06-25081006

memo

Wat zijn de plannen met NORA in 2014 ?

Het beheer van de NORA is door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties belegd bij de ICTU. Hiertoe is een team van deskundigen bijeengebracht dat opereert onder de naam NORA Beheer, dat nauw samenwerkt met de architecten uit het veld van de publieke organisaties.

In dit memo wordt aangegeven welke werkzaamheden in 2014 uitgevoerd zullen worden door NORA Beheer samen met architecten uit het veld om het beheer en de doorontwikkeling van de NORA adequaat invulling te geven. Het gaat daarbij om het borgen van de bestaande inhoud, het toevoegen van nieuwe inhoud en wijzigingen, het stimuleren van het gebruik van de NORA en het beschikbaar houden van de daarbij te gebruiken (wiki-)techniek.

Het Jaarplan 2014 begint met een samenvattend overzicht van de werkzaamheden, met indicaties van de periode waarin de werkzaamheden plaatsvinden, de benodigde capaciteit en eventuele investeringen.

Daarop volgend wordt ingegaan op de focus die in 2014 wordt aangebracht: toepassing van de NORA in het publieke domein.

Als derde deel worden de werkzaamheden en de op te leveren resultaten in meer detail toegelicht. Daarbij wordt tevens ingegaan op werkzaamheden die in 2013 waren gestart en nog niet afdoende tot resultaat hebben geleid.

Status

Dit plan is opgesteld door NORA Beheer, in afstemming met de gebruikersraad, de projectleider doorontwikkeling NORA en de beleidsverantwoordelijken voor NORA.

Het plan is besproken in de Gebruikersraad van 12 februari 2014. De opmerkingen daaruit zijn in deze versie verwerkt. Het plan wordt voorgelegd aan de Architectuur Board voor besluitvorming.

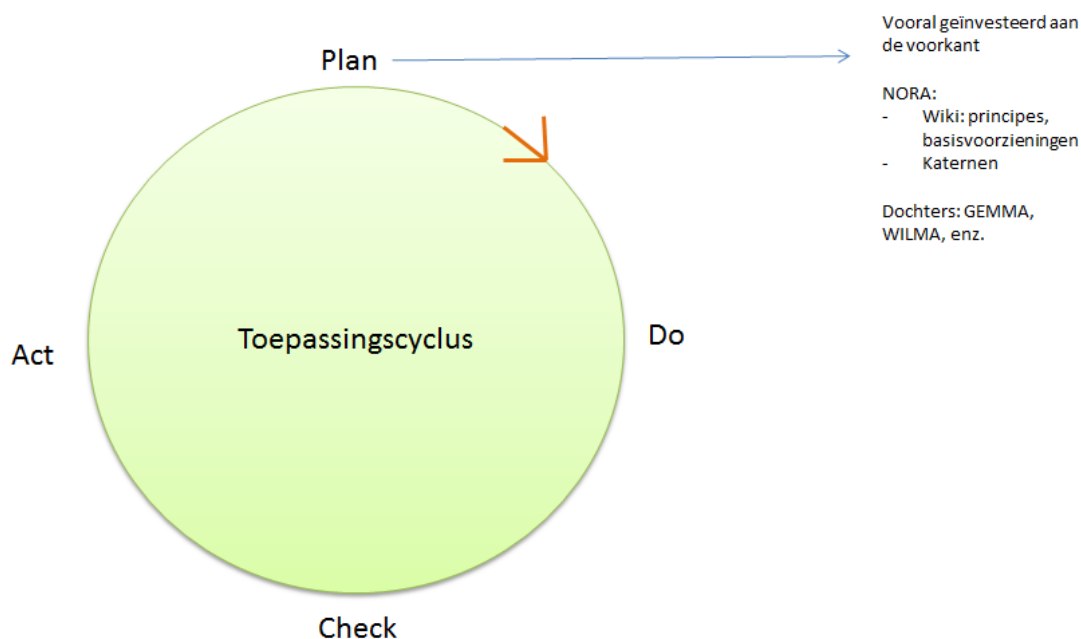
De uitvoering is evenwel al vanaf de start van 2014 opgepakt, zodat -in nauwe samenwerking met de werkgroepen die zich bezig houden met de doorontwikkeling van de NORA- de beoogde resultaten conform de planning worden gerealiseerd.

Samenvattend overzicht van activiteiten in 2014

		2013	2014												Inzet dagen	+ budget EUR
Nr	Werkzaamheden		J	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d		
I - Doorontwikkeling vanuit 2013																
1	Katern Verbinden														60+	
2	Katern Beveiliging														10	20.000
3	Kennismodel NORA														15	10.000
4	NORA AP17														5	6.000
5	Generieke digitale infrastructuur Overheid														5	2.000
6	Zaakgericht werken														50	10.000
7	Knooppunten														10	
8	Digitale Duurzaamheid														50	10.000
9	Europese Standaarden														5	
10	Actualiseren van behoeften uit veld														5	
II - NORA verbinden met "buitenwereld"																
11	Standaarden														5	3.000
12	Bouwstenen														15	
13	Overerving en verbinding met wiki's														10	4.000
III - NORA gebruiksverbetering																
14	Peer-reviews														20	
15	Toepassingsvoorbeelden														20	5.000
16	Monitoring toepassing NORA														15	10.000
17	Verankering in contractvoorwaarden														20	
IV - Communicatie																
18	Communicatie op maat															20.000
V - Basis Beheer																
19	Borgen NORA-wiki als éénduidige bron														50	
20	Gebruikersraad NORA														20	2.000
21	Architectuur Board NORA															
22	Samenwerking met marktpartijen														10	5.000
23	Functioneel beheer NORA-wiki														20	14.500
														totaal	410 dagen	€ 121.500

Typering van het jaar 2014: focus op toepassing

We willen in 2014 de focus verschuiven naar de toepassing van NORA, waarbij tegelijkertijd wordt geborgd dat de NORA één duidelijke en samenhangende bron van actuele inzichten is. Er wordt veel en goed denkwerk aan de voorkant verricht, maar dat vindt nog onvoldoende zijn weg naar een brede toepassing in het publieke domein. Dit kunnen we als volgt grafisch weergeven:

Voor 2014 is deze focus uitgewerkt in de volgende rode draden:

1. Afronden van de doorontwikkeling die in 2013 reeds is gestart
2. NORA structureel verbinden met de buitenwereld
3. Het gebruik van de NORA verbeteren
4. Actieve communicatie over succes en meerwaarde van NORA (en haar dochters)
5. Basis beheer: borgen van de NORA-wiki als éénzijdige bron

In 2014 moet ook antwoord worden gegeven op de vraag: Hoe verder met NORA na 2014? In de huidige situatie is de financiering van NORA tot en met 2014 geregeld. Gegeven het blijvende belang van NORA zullen in 2014 voorstellen worden opgesteld voor de wijze van continuering van de inhoud van NORA.

Toelichting op de werkzaamheden in 2014

Deze werkzaamheden zijn ingedeeld naar de eerder genoemde 5 rode draden.

Draad I - Doorontwikkeling vanuit 2013

1. Katern Verbinden uitbrengen en als RFC toepassen

In 2014 zal het katern Verbinden worden uitgebracht. Daarvan zal tevens een bestuurlijke samenvatting worden gemaakt. Deze producten zijn gemaakt door een schrijfteam bestaande uit architecten uit het veld. Tevens zal deze katern Verbinden als RFC (Requests For Change) op de bestaande NORA-wiki worden verwerkt. Deze laatste activiteit is een gezamenlijke activiteit van NORA beheer en een aantal architecten uit het schrijfteam. De taak van NORA-beheer is hierbij: het begeleiden van, ondersteunen bij en doorvoeren van (RFCs) vanuit het katern Verbinden (delen Front-Office, Basisregistraties en e-Dossiers) op de centrale NORA-wiki, zodat deze één duidelijke en samenhangende bron blijft voor de gebruikers.

Voor de inzet vanuit NORA beheer is nog geen berekende indicatie bekend van de benodigde ondersteuning, maar mogelijk is meer nodig dan 20 dagen voor elk van de 3 onderdelen, aangezien er nog niet eerder RFC's zijn opgesteld. Gesprekken daartoe zullen in het 1^e kwartaal 2014 plaatsvinden met het schrijfteam van het katern.

Zie ook http://noraonline.nl/wiki/Katern_Verbinden

2. Katern Beveiliging

Afronding van het katern in 2014 en het opnemen van het katern Beveiliging in de NORA-wiki (in principe via RFC's). Dit is een gezamenlijk activiteit van architecten uit het veld en NORA beheer. Voor NORA beheer is dit een voortzetting van de huidige ondersteuning. Na overleg met de trekker van dit katern is naar verwachting nog 3 maanden werk nodig qua doorlooptijd: naast de inzet van architecten uit het veld, is hiervoor een budget nodig van 40 dagen van NORA Beheer (waarvan EUR 20.000 voor ca. 30 dagen voor externe capaciteit).

Zie ook <http://noraonline.nl/wiki/Beveiliging>

3. Kennismodel NORA

Afstemming van het NORA-kennismodel op de Kennismodellen van de NORA-dochters, inclusief eenduidige beschrijving van de daarbij gebruikte begrippen en modelleringswijze. Belangrijk voor het begrijpen van de NORA en elkaars architectuurbeschrijvingen is een begrippenkader dat wordt gedeeld door architecten. Het begrippenkader omvat op dit moment de begrippen uit het NORA katern "afgeleide principes". Het is de bedoeling dat aan te vullen met begrippen uit de andere katernen, uit NORA 2.0 en uit NORA-dochters. De eerste NORA-dochters die worden afgestemd zijn EAR / MARIJ, GEMMA, PETRA en WILMA. Het nieuwe begrippenkader wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Gebruikersraad. Deze werkzaamheden zullen gezamenlijk worden uitgevoerd door NORA beheer, architecten uit het veld en de beheerders van de betreffende NORA-dochters. De communicatie van nieuwe / aangepaste begrippen naar de architecten-gemeenschap zal worden aangepakt in nauw overleg met de beheerders van de betreffende NORA-dochters, waar nodig ondersteund door een expert.

Naast inzet van architecten uit het veld, is hiertoe budget nodig van ca. EUR 10.000 (inhuur expert en trekker) en inzet van ca. 15 dagen vanuit NORA Beheer.

Zie ook http://noraonline.nl/wiki/Categorie:Kennismodel_NORA

4. NORA AP17

Het doel van deze activiteit is te komen tot een gezamenlijke wijze van beschrijven van gegevens. In overleg met beheerders van diverse gegevenscatalogi is in het najaar 2013 een nadere uitwerking opgesteld van het zogeheten Afgeleide Principe 17, dat concrete en

Jaarplan 2014 NORA

breed gedragen handvatten geeft voor toepassing. Via enkele werkgroepen wordt dit voorstel momenteel aangevuld en dat is als voorstel ingebracht in de Gebruikersraad NORA van februari 2014 met het doel tot vaststelling te komen in de bijeenkomst van mei 2014.

De communicatie hierover verloopt via de Gebruikersraad en de NORA community, door de procedure van openbare review (in de periode maart / april) en publicatie (in mei).

Naast inzet van architecten uit het veld, is hiertoe een budget nodig van ca. EUR 6.000 (inhuur expert en trekker) en inzet van ca. 5 dagen vanuit NORA Beheer.

Zie ook <http://noraonline.nl/wiki/Gegevensbeschrijvingen>

5. Generieke Digitale Infrastructuur van de Nederlandse Overheid

Dit is een recent gestarte activiteit. In het kader van de governance en financiering van de ICT-Basis-infrastructuur, is in november 2013 een overleg gestart vanuit het programma iNUP (DGBK / Burgerschap en Informatiebeleid), Bedrijfsvoering Rijk (DGOBR / CIO Rijk), ICTU, MFG en NORA om aan te geven wat zou moeten worden verstaan onder de Generieke Digitale Infrastructuur van de overheid en hoe die -opgebouwd uit diverse bouwstenen- in samenhang te presenteren. Gezamenlijk streven is aan te sluiten op de visualisaties van de iAtlas, aangezien dat bestuurlijk succes oogst. Publicatie is voorzien via www.e-overheid.nl en www.noraonline.nl door een "doorklikbare praatplaat" te maken en die te verbinden met de inhoud (bouwstenen, standaarden e.d) die reeds in NORA is opgenomen. Via het programma iNUP en SGO3 wordt hier bestuurlijk ruchtbaarheid aan gegeven, daarnaast ook via NORA communicatie.

Naast inzet van architecten uit het veld, is hiertoe een budget nodig van ca. EUR 2.000 en inzet van ca. 5 dagen.

Dit is tevens verdere invulling / detaillering van het onderdeel Bouwstenen in de NORA:

<http://noraonline.nl/wiki/Categorie:Bouwstenen>

6. Zaakgericht werken

Dit onderwerp is voortgekomen uit afstemming met de Gebruikersraad. Dit onderwerp wordt getrokken door een architect uit het gemeentelijke domein met veel ervaring op dit terrein. In vervolg op de prioritering van dit onderwerp, is in het najaar 2013 een Startnotitie voor de aanpak hiervan opgesteld. Vanaf begin 2014 wordt de uitwerking ter hand genomen. Afhankelijk van de geactualiseerde behoefte (zie activiteit 10) zal worden volstaan met deze inventarisaties dan wel de uitwerking worden voortgezet. Naast inzet van architecten uit het veld, is een budget benodigd van ca. EUR 10.000 (t.b.v. bijeenkomsten en publicatie) en inzet van NORA Beheer van ca. 50 dagen.

Zie ook http://noraonline.nl/wiki/Zaakgericht_werken

7. Knooppunten

Dit onderwerp is voortgekomen uit zowel de ontwikkelingen rond het Stelsel van Basisregistraties (Architectuurschets gegevensuitwisseling dd. juli 2013) als uit afstemming met de Gebruikersraad, alsmede op verzoek van BZK vanuit de coördinerende rol op informatievoorzieningen binnen de decentralisaties. Vooralsnog beperkt deze activiteit zich tot:

- regelmatige afstemming tussen : beleidsverantwoordelijke BZK, projectleider NORA en Bert Uffen (als trekker van de groep organisaties die in de praktijk een knooppunt beheren)

- ondersteuning bij het opstellen van goede praktijken en belemmeringen vanuit de praktijk van de knooppunt-organisaties.

Benodigde inzet vanuit NORA Beheer ter ondersteuning daarvan is ca. 10 dagen.

Zie ook <http://noraonline.nl/wiki/Knooppunten>

8. Digitale Duurzaamheid

Dit is een op te starten activiteit. Het is voortgekomen uit afstemming met de Gebruikersraad. Dit onderwerp wordt getrokken door een architect uit het gemeentelijke domein met veel ervaring op dit terrein. Ook voor dit onderwerp is nog geen concreet plan

Jaarplan 2014 NORA

van aanpak opgesteld. De trekker moet nog worden benoemd. Gezien de ontwikkelingen "Digitaal 2017" en "Digitaal Archief 2020" is een start hiervan gewenst in 2014. De eerste activiteit is het opstellen van een plan van aanpak en het in de NORA opnemen van de voorbeelden uitwerkingen. Afhankelijk van de geactualiseerde behoefte (zie activiteit 10) zal worden volstaan met deze inventarisaties dan wel de uitwerking worden voortgezet. Naast inzet van architecten uit het veld, is een budget benodigd van ca. EUR 10.000 (t.b.v. bijeenkomsten en publicatie) en inzet van NORA Beheer van ca. 50 dagen. Zie ook http://noraonline.nl/wiki/Digitale_duurzaamheid

9. Europese dimensie van interoperabiliteit

Dit is een op te starten activiteit. Deze wordt uitgevoerd door de beleidsverantwoordelijke van BZK, architecten uit het veld en NORA beheer. Tevens zal voor dit onderwerp ondermeer afstemming plaatsvinden met Bureau Forum Standaardisatie. In 2013 is vanuit de Gebruikersraad aangegeven dat inzicht gewenst is in de wijze waarop binnen de NORA wordt omgegaan met de Europese (en andere Internationale) standaarden en ontwikkelingen t.a.v. elektronische dienstverlening aan burgers en bedrijven. Een eerste aanzet hiertoe wordt -in samenwerking met een externe expert- opgezet in het 1^e kwartaal 2014. Door NORA beheer zal i.s.m. architecten uit het veld een aparte pagina worden geopend op de NORA-wiki voor dit onderwerp. Naast inzet van architecten vanuit het veld, is de benodigde inzet vanuit NORA Beheer ter ondersteuning ca. 5 dagen.

10. Actualiseren van behoefte uit het veld

Dit is een op te starten activiteit en is voortgekomen uit de laatste Gebruikersraad (februari 2014). Daarin is aangegeven dat de lijst met onderwerpen waaraan in NORA-verband gezamenlijk wordt gewerkt, aan herijking toe is. Daarom zal voor 1 mei een behoefte-inventarisatie onder de leden van de Gebruikersraad worden gehouden. Dit geeft tevens de mogelijkheid om de relatie / afstemming met elders lopende trajecten te identificeren. De inventarisatie zal worden georganiseerd door NORA beheer. Afhankelijk van de geactualiseerde behoefte zal voor "Zaakgericht werken" en "Digitale duurzaamheid" worden volstaan met inventarisaties dan wel de uitwerking worden voortgezet. Naast inzet van architecten vanuit het veld, is de benodigde inzet vanuit NORA Beheer ter ondersteuning ca. 5 dagen.

Draad II - NORA structureel verbinden met "buitenwereld" en NORA-dochters

11. Standaarden

Er zal in 2014 intensief worden samengewerkt met Bureau Forum Standaardisatie om de toepassing van architectuur en standaarden gezamenlijk te bevorderen; daar speelt een vergelijkbaar vraagstuk. De samenwerking heeft betrekking op de volgende concrete en gezamenlijke punten:

- Communicatie en community
- Monitoring van de toepassing (zie nadere toelichting bij activiteit x)
- De inhoudelijke indeling van standaarden afstemmen op architectuur

Over dit laatste punt de volgende toelichting:

De NORA-wiki is met een 1^e globale opzet gevuld met reeds bekende standaarden van de lijst pas-toe-of-leg-uit van het College Standaardisatie (CS). Zie

<http://noraonline.nl/wiki/Categorie:Standaarden>

Met het Bureau Forum Standaardisatie (BFS) en het Centrum voor Standaarden (Logius) is afgelopen jaar nagegaan hoe de door hen gebruikte wiki en systemen kunnen worden verbonden met de NORA-wiki om standaarden op systematische en bij voorkeur op geautomatiseerde wijze beschikbaar te krijgen in de NORA. In dat geval heeft een standaard immers maar één keer te worden gedocumenteerd. Deze standaarden kunnen dan worden gecombineerd en verrijkt met metadata, zoals het toepassingsgebied of voorbeeldtoepassingen, opdat de standaarden inzichtelijk zijn voor de overheidsorganisaties en eenvoudig kunnen worden (her)gebruikt. In het najaar 2013 is een start gemaakt met het maken van een koppeling tussen de systemen van het Forum en de NORA.

Naast inzet vanuit Bureau Forum Standaardisatie, is hier in 2014 nog een beperkt budget nodig van ca. EUR 3.000 om de koppeling te realiseren conform het nieuwe Kennismodel NORA en daarnaast ca. 5 dagen inzet vanuit NORA Beheer. Zie ook Draad I, punt 3.

12. Bouwstenen

De NORA-wiki is met een 1^e globale opzet gevuld met reeds bekende Bouwstenen, afkomstig uit overzichten van iNUP, de Releasekalender en e-Topia. Volgens het plan van aanpak zullen vanuit het katern Verbinden ook relevante bouwstenen voor (keten)samenwerking worden onderkend, die eenduidig zullen moeten worden beschreven om juist te kunnen worden toegepast en gebruikt door overheidsorganisaties.

En ook vanuit het nieuwe initiatief van de Generieke Digitale Infrastructuur (zie Draad I, punt 5), bestaat behoefte aan zulke eenduidige beschrijvingen.

Vanuit de NORA kunnen deze bouwstenen worden beschreven (in principe worden beschrijvingen (geautomatiseerd) overgenomen van de eigenaar / beheerder van die bouwsteen) en daarna gecombineerd en verrijkt met metadata zoals het toepassingsgebied of voorbeeldtoepassingen, opdat de bouwstenen inzichtelijk zijn voor de overheidsorganisaties.

De hiertoe benodigde inzet vanuit NORA Beheer is ca. 15 dagen.

13. Overerving in NORA-dochters en verbinding met de wiki's

In voorjaar 2013 is via de beheerders geïnventariseerd wat de ambities zijn van de "top-10" dochters in het overerven en toepassen van NORA. Hieruit bleek dat de intentie om te overerven er is, en dat gezocht wordt naar een juist moment waarop afdoende capaciteit en budget beschikbaar is om actualisaties in de betreffende NORA-dochter door te kunnen voeren.

Nu ook de NORA zo sterk in beweging is, is het zoeken per onderwerp om aan te sluiten op de nieuwste inzichten die in de NORA worden gedeeld. Daardoor kan dat onderwerp eenvoudiger en met minder inzet worden geactualiseerd in de NORA-dochter.

Het "hoogst haalbare niveau" van overerving en toepassing van NORA is het verbinden via het semantisch web (wiki's), waarmee per principe of ander element wordt uitgelegd hoe deze door de NORA-dochter wordt toegepast.

In het licht van het voorgaande, zal een pilot worden gedaan met het koppelen van NORA principes in een NORA-dochter, zoals bijvoorbeeld de GEMMA of de EAR / MARIJ of de

stelsel-wiki (<http://www.e-overheid.nl/onderwerpen/stelselinformatiepunt>). Bij voorkeur wordt ook een pilot gedaan met een wiki die in 2014 wordt opgebouwd, zoals mogelijk de ZORA (Zorg-domein).

Vanuit NORA Beheer wordt ondersteuning verleend bij het overnemen van de principes en het in de dochters duiden ervan. De technische aansluiting is de verantwoordelijkheid van de dochters: zij kunnen worden ondersteund door leveranciers als ArchiXL e.d.

NORA Beheer zorgt voor documentatie over de benodigde aansluiting op NORA.

Naast inzet door de andere dochters, is hier een beperkt budget van ca. EUR 4.000 nodig voor de aanpassingen van de wiki's en ca. 10 dagen voor begeleiding vanuit NORA Beheer. Zie ook Draad I, punt 3.

Draad I

II - NORA gebruiksverbetering

In 2014 zal het accent worden gelegd op het toepassen van architectuur. Het is goed dat via de doorontwikkeling van de NORA inhoudelijke afspraken worden gemaakt over de inrichtingsprincipes van de dienstverlening van de overheid. Maar zeker zo belangrijk is dat die afspraken worden toegepast en nageleefd. Het is daarom van belang bij projecten voor nieuwe ontwikkelingen van de overheidsdiensten na te gaan in hoeverre NORA wordt toegepast, dan wel te achterhalen op welke wijze toepassing nog beter kan worden ondersteund.

14. Peer-reviews

Om toepassing van NORA te versterken is het houden van peer reviews tussen architecten een interessante mogelijkheid. Het instrument van Gateway Review laat zien dat dergelijke peer reviews goed kunnen werken. In dit verband worden twee acties uitgevoerd:

- Het vergroten van NORA-kennis bij de uitvoering van Gateway Reviews
- Het verkennen van de mogelijkheid van het opzetten van een peer review voor architecten

Daar waar binnen samenwerkingsverbanden van de overheid een project is gestart waar een Project Start Architectuur (PSA) wordt opgesteld, kan vanuit een te vormen peer-groep mogelijk een NORA-review worden georganiseerd. Een voor de hand liggende optie die zal worden bekeken, is het gebruik van de Gebruikersraad als basis voor deze groep. Mogelijk hergebruik van andere gremia, zoals de Toetsgroep van de Architectuur Board Rijk zal ook moeten worden bekeken.

Een eerste streven is om enkele projecten in 2014 te reviewen. Hiertoe zal vanuit de te vormen groep van peer reviewers capaciteit nodig zijn.

Parallel hieraan wordt de samenwerking gezocht met het Bureau Gateway Review om na te gaan op welke wijze de aandacht voor Architectuur het beste vorm kan krijgen.

Naast inzet van architecten uit het veld, is de benodigde inzet van NORA Beheer ca. 20 dagen.

15. Toepassingvoorbeelden

Voorbeelden helpen te duiden waar NORA wordt toegepast. De input hiervoor zal primair komen uit reacties op de NORA-wiki door gebruikers en via leden van de Gebruikersraad. Daarnaast zullen gesprekken met de beheerders van <http://goedopgelost.overheid.nl> en www.e-Overheid.nl in kaart brengen hoe de voorbeelden uit die collecties gekoppeld kunnen worden aan NORA-principes of aan andere onderdelen van de NORA.

Voorbeelden van de toepassing van bouwstenen zijn momenteel het meest duidelijk opgenomen in Goed Opgelost! zodat die als eerste zullen worden gekoppeld.

De insteek daarbij is steeds: hoe kan een willekeurige overheidsorganisatie op zo eenvoudig mogelijke wijze gebruik maken van NORA? Populair gezegd: "Wat heeft NORA allemaal al in de aanbieding dat we zelf niet hoeven te verzinnen en kunnen gebruiken?". Dit met als doel dat er sneller en beter een oplossing voor een informatievraagstuk kan worden gerealiseerd.

Daarnaast zullen één of meer casussen worden opgepakt door architecten uit het veld en NORA gezamenlijk, zoals mogelijk de decentralisaties (3D). Vanuit zijn we vooral facilitator

en willen belangrijke inzichten ophalen van waaruit de toepassing van NORA kan worden verbeterd. Het opstellen van de architectuur zal door de architecten uit het veld zelf worden gedaan. Naast inzet van architecten uit het veld, is een budget benodigd van ca. EUR 5.000 voor de koppeling en inzet van NORA Beheer van ca. 20 dagen.

16. Monitor voor toepassing NORA

Om de reikwijdte van de toepassing van NORA te kunnen vaststellen (de Check uit de Deming cirkel) en te kunnen communiceren, wordt een eenvoudige monitor ontwikkeld. Deze zal ook in 2014 voor een eerste keer worden beproefd. Het Bureau Forum Standaardisatie past een dergelijke monitor reeds toe; daar kunnen we van leren zodat we dit wiel niet opnieuw hoeven uit te vinden. Benodigd budget is ca. EUR 10.000 voor het beschikbaar krijgen van de monitor en inzet van ca. 15 dagen.

17. Verankering in contractvoorwaarden overheid

Om het gebruik van NORA te stimuleren, wordt er naar gestreefd om het gebruik van NORA als PTOLU in de algemene inkoopvoorwaarden van overheidsorganisaties opgenomen te krijgen, zoals dat ook gebeurt voor het gebruik van open standaarden. Dit is als signaal uit de bijeenkomst met marktpartijen gekomen. Tevens zal worden gestimuleerd dat kennis van NORA wordt opgenomen in personeelsadvertenties. Benodigde inzet hiervoor vanuit NORA Beheer is ca. 20 dagen.

Draad IV - Communicatie

18. Communicatieplan op maat

In 2014 zal meer actief ruchtbaarheid worden gegeven aan de NORA ontwikkelingen, successen en toepassingen. Voor een betere toepassing van NORA en haar dochters is communicatie cruciaal. We gaan hier voor het eerste structurele capaciteit voor inzetten van een 0,5 dag per week. Met deze inzet willen we zoveel mogelijk goede aandacht op NORA en haar dochters vestigen, gericht op de voordelen voor de toepasser in de praktijk. De samenwerking en aansluiting wordt gezocht met de architecten en de Nieuwsbrief van de BRG c.q. iNUP, het BFS en STIP. Tevens wordt aansluiting gezocht bij succesvolle communicatievormen zoals iAtlas, factsheets en inleidende filmpjes. Voor elk van de onderdelen van dit Beheerplan 2014 zal worden nagegaan op welke wijze de architectuurgemeenschap het beste geïnformeerd en betrokken kan worden. Hiertoe wordt een communicatiemedewerker aangetrokken voor 0,5 dag per week, totaal ca. 25 dagen, waartoe een budget nodig is van ca. EUR 20.000.

Draad V - Basis beheer

Dit betreft werkzaamheden die altijd door NORA Beheer moeten worden uitgevoerd, los van de hierboven gestelde prioriteiten voor doorontwikkeling.

19. Borgen van de NORA-wiki als éénduidige bron

Door werkgroepen ontwikkelde content (onderwerpen) worden met ondersteuning van NORA Beheer geplaatst in de NORA-wiki. Het streven is zo veel mogelijk voort te bouwen op de kennis in de bestaande NORA-elementen. Daarbij wordt de breed gedragen kennis ontsloten en vanuit meerdere ingangen vindbaar gemaakt. Om deze samenhang in NORA te bewaken zal in een continu afstemmingsproces met de werkgroepen worden gezorgd dat hun resultaat past binnen het kennismodel van NORA:

- Bij de start van een onderwerp / werkgroep helder aangeven welke onderdelen van NORA hier een rol zouden kunnen spelen. Tevens in de opdracht verankeren dat de uitkomsten van een werkgroep worden gerelateerd aan de huidige NORA-wiki.

- (Oriënterende) gesprekken voeren met werkgroepen om hen bekend te maken met de inhoud van NORA en de doorontwikkeling daarvan te laten "plotten" op de bestaande opzet.
- De wiki voorbereiden op de inhoud van het onderwerp (startpagina's e.d.).
- De werkgroepleden ondersteunen bij het door hen in de wiki verwerken van de (deel)resultaten voortkomend uit het schrijfproces, waaronder de mogelijkheid dat hen een wiki-training wordt gegeven.
- Begeleiden van het reviewproces: de review op de onderwerpen wordt uitgevoerd door betrokkenen en de Gebruikersraad, reacties worden verwerkt via architectuur@ictu.nl en NORA Beheer publiceert het reviewproces en de resultaten in de wiki.
- Ondersteunen bij het afronden en de vormgeving in de wiki.

Begeleiding van de nieuwe NORA-onderdelen vergt ca. 50 dagen inzet van NORA Beheer

Hieronder valt ook het doen van voorstellen voor de wijze van continuering van NORA na 2014. De structurele financiering voor NORA vervalt aan het einde van 2014. Voorstellen voor continuering activiteit zullen door de beleidsverantwoordelijke van NORA bij BZK worden uitgevoerd, in afstemming met NORA Beheer, de projectleider en de Gebruikersraad. Uiterlijk in het vierde kwartaal dient een voorstel aan de Architectuurboard te worden uitgebracht.

20. Gebruikersraad NORA

In 2014 worden wederom 4 bijeenkomsten van de Gebruikersraad NORA georganiseerd, met inachtnaam van de rol van de gebruikersraad als voorportaal naar de Architectuurboard. Aankondigingen, verslagen en relevante documenten worden via de NORA-wiki ontsloten. Op deze manier kunnen niet alleen de direct betrokkenen, maar ook andere geïnteresseerden een goed overzicht krijgen van de gebeurtenissen rond NORA en wordt gestimuleerd dat de doelgroep gebruik maakt van NORA. Middels sociale media wordt het bereik vergroot.

Een beperkt budget van ca. EUR 2.000 is nodig voor zaalhuur e.d.

De inzet vanuit NORA Beheer is ca. 20 dagen t.b.v. voorbereiding, uitvoering en opvolging van de bijeenkomsten.

21. Architectuurboard NORA

In 2014 zal de AB naar verwachting 2 keer bijeenkomen: op 5 februari en 26 november. Ook hiervan zullen de aankondigingen, verslagen en relevante documenten worden ontsloten in de NORA-wiki.

22. Samenwerking met marktpartijen

In het vervolg op de bijeenkomst in december 2013, zal meer frequent een afstemmingsbijeenkomst met deze partijen worden georganiseerd: in juni en in november.

Hiertoe is inzet van ca. 10 dagen nodig en budget van ca. EUR 5.000 t.b.v. zaalhuur, voorbereiding / uitvoering / opvolging van de bijeenkomsten.

23. Functioneel beheer wiki

In samenspraak met de leverancier ArchiXL wordt, in opdracht van NORA beheer, geborgd dat het wiki-platform continu beschikbaar is en in het algemeen voldoet aan de verwachtingen van gebruikers.

Dit omvat naast enkele reguliere besprekingen ook het rapporteren van bugs en monitoren van oplossingen. Hiertoe is een beheerabonnement afgesloten met de leverancier van jaarlijks EUR 4.500.

Allerlei gebruikersvragen en inhoudelijke aanpassingen, zoals actualisatie van contactinfo van beheerders van gegevenswoordenboeken, bouwstenen, deelnemers van de werkgroepen en Gebruikersraad, vergt op jaarbasis ca. 20 dagen inzet van NORA Beheer. Voor het laten verbeteren van de functionaliteiten van de wiki, zoals presentatievormen, versiebeheer, gebruiksvriendelijke reactiemogelijkheden en zoekfunctionaliteit, is ca. EUR 10.000 budget nodig.